รายงานสถานการณ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินพื้นที่จังหวัดปทุมธานี
ครั้งที่ 3 ปีงบประมาณ 2569 (18-21 พฤษภาคม 2569)

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 6 (สคพ.6) ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดินในแม่น้ำสายหลัก ภายใต้โครงการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดินพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา จำนวน 4 ครั้งต่อปี ช่วงฤดูน้ำแล้ง 2 ครั้ง และช่วงฤดูน้ำมาก 2 ครั้ง กำหนดจุดเก็บตัวอย่างน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาช่วงที่ไหลผ่านจังหวัดปทุมธานี จำนวน 2 จุด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เก็บตัวอย่างน้ำครั้งที่ 3 ระหว่างวันที่ 18-21 พฤษภาคม 2569 โดยมีผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำ ดังนี้

ภาพที่ 1 แผนที่แสดงจุดตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน จังหวัดปทุมธานี

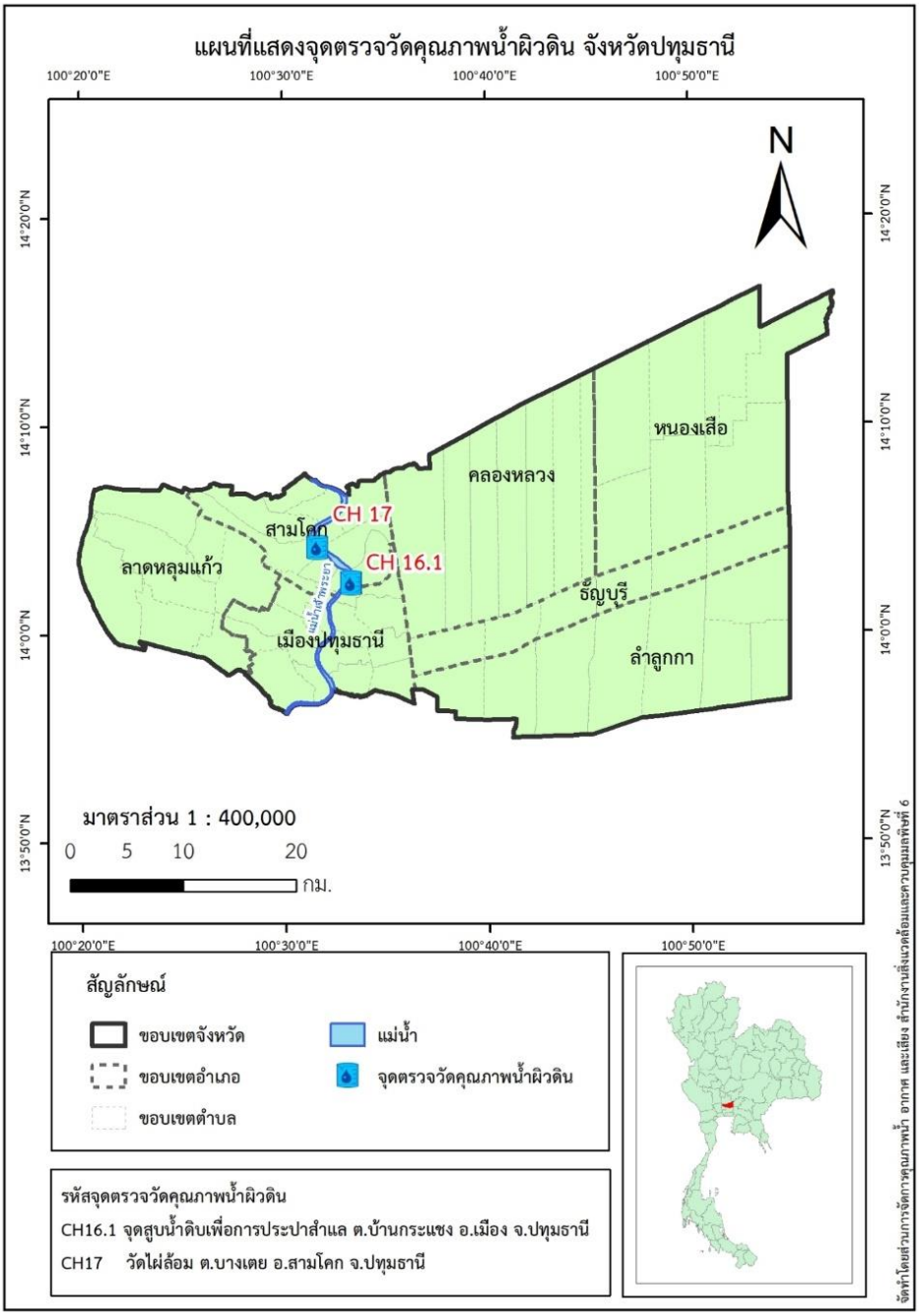

ตารางที่ 1 ข้อมูลจุดเก็บตัวอย่างน้ำ และสภาพแวดล้อมขณะเก็บตัวอย่างน้ำ แม่น้ำเจ้าพระยา จังหวัดปทุมธานี ครั้งที่ 3 ปีงบประมาณ 2569

สถานี	จุดเก็บตัวอย่าง	พิกัด	สภาพทั่วไปของน้ำ	สภาพอากาศ	การใช้ประโยชน์ที่ดิน	ภาพจุดเก็บ
แม่น้ำเจ้าพระยาช่วงที่ 2						
CH16.1	จุดสูบน้ำดิบเพื่อการประปา ตำบลบ้านกระแชง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี	Lat 14.040689 Long 100.554608	น้ำไหลช้า สีเขียวอ่อน ค่อนข้างขุ่น ไม่มีกลิ่น พบผักตบชวาปริมาณน้อย พบขยะลอยน้ำปริมาณน้อย	แดดแรง อากาศค่อนข้างร้อน ลมอ่อน ท้องฟ้าโปร่ง	พื้นที่ชุมชน วัด จุดสูบน้ำดิบเพื่อการประปา ขณะเก็บมีการก่อสร้างประตูกั้นน้ำเค็มบริเวณปากคลองส่งน้ำดิบ	
CH17	ท่าน้ำวัดไผ่ล้อม ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี	Lat 14.076446 Long 100.525171	น้ำไหลช้า สีเขียวอ่อน ค่อนข้างขุ่น ไม่มีกลิ่น พบผักตบชวาปริมาณน้อย พบขยะลอยน้ำปริมาณน้อย	แดดแรง อากาศค่อนข้างร้อน ลมอ่อน ท้องฟ้าโปร่ง	เป็นพื้นที่ชุมชนและพื้นที่เกษตรกรรม	

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำแม่น้ำเจ้าพระยา ช่วงที่ 2 จังหวัดปทุมธานี ครั้งที่ 3 ปีงบประมาณ 2569

ดัชนีคุณภาพน้ำ	หน่วย	สถานี		มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน		
		CH16.1	CH17	ประเภทที่ 2	ประเภทที่ 3	ประเภทที่ 4
อุณหภูมิอากาศ	°C	33.5	34.1	เป็นไปตามธรรมชาติ		
อุณหภูมิน้ำ	°C	31.6	31.8	ไม่สูงกว่าอุณหภูมิตามธรรมชาติเกิน 3 °C		
pH	-	7.6	7.6	5-9		
ความขุ่น	NTU	18.6	19.2	-		
การนำไฟฟ้า	µS/cm	305	303	-		
ความเค็ม	ppt	0.10	0.10	-		
ออกซิเจนละลายน้ำ (DO)	mg/L	4.3	4.9	≥ 6.0	≥ 4.0	≥ 2.0
ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD)	mg/L	1.2	1.2	≤ 1.5	≤ 2.0	≤ 4.0
โคลิฟอร์มแบคทีเรียทั้งหมด (TCB)	MPN/100ml	3,300	7,900	≤ 5,000	≤ 20,000	-
ฟีคอลโคลิฟอร์มแบคทีเรีย (FCB)	MPN/100ml	1,300	2,200	≤ 1,000	≤ 4,000	-
ฟอสฟอรัสทั้งหมด (TP)	mg/L	0.01	0.03	-		
ไนเตรตในหน่วยไนโตรเจน (NO_3-N)	mg/L	0.61	0.55	≤ 5.0		
ไนไตรต์ในหน่วยไนโตรเจน (NO_2-N)	mg/L	ND	ND	-		
แอมโมเนียในหน่วยไนโตรเจน (NH_3-N)	mg/L	0.17	0.20	≤ 0.5		
ไนโตรเจนทั้งหมด (TN)	mg/L	0.16	0.16	-		
ของแข็งแขวนลอย (SS)	mg/L	12	11	-		
ของแข็งทั้งหมดในน้ำ (TS)	mg/L	196	200	-		
ของแข็งที่ละลายน้ำทั้งหมด (TDS)	mg/L	184	189	-		
ความกระด้าง	mg/L	100.10	-	-		
เหล็ก (Fe)	mg/L	<1.0	-	-		
แคดเมียม (Cd)	µg/L	ND	-	*5.0 น้ำที่มีความกระด้างในรูป $CaCO_3$ ไม่เกิน 100 mg/L **50 น้ำที่มีความกระด้างในรูป $CaCO_3$ เกิน 100 mg/L		
โครเมียมเฮกซาวาเลนท์ (Cr^{6+})	µg/L	ND	-	≤ 50		
แมงกานีส (Mn)	mg/L	ND	-	≤ 1		
นิกเกิล (Ni)	µg/L	<10	-	≤ 100		
ตะกั่ว (Pb)	µg/L	11.00	-	≤ 50		
สังกะสี (Zn)	mg/L	<0.5	-	≤ 1		
ทองแดง (Cu)	µg/L	<10	-	≤ 100		
ปรอท (Hg)	µg/L	ND	-	≤ 2		
สารหนู (As)	µg/L	2.00	-	≤ 10		
โครเมียมทั้งหมด (Total Cr)	µg/L	<10	-	-		
ดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (WQI)*	**คะแนน**	**64**	**71**	**WQI เฉลี่ย 68 คะแนน คุณภาพน้ำพอใช้**		
มาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดิน†		**3**	**3**	**คุณภาพน้ำ "เป็นไปตามมาตรฐาน" ทุกจุด**		

* ดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (WQI) คำนวนจากค่า DO, BOD, TCB, FCB, NH_3-N มีหน่วยเป็นคะแนน ใช้เพื่อสื่อสารสถานะของแหล่งน้ำอย่างง่าย ให้สาธารณชนรับทราบ แบ่งคะแนนออกเป็น 5 ช่วงดังนี้ 0 - 30 = เสื่อมโทรมมาก 31 - 60 = เสื่อมโทรม, 61 - 70 = พอใช้, 71 - 90 = ดี, 91 - 100 = ดีมาก

† ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง กำหนดประเภทของแหล่งน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา แบ่งแม่น้ำเจ้าพระยาออกเป็น 3 ช่วง โดยแม่น้ำเจ้าพระยาที่ไหลผ่านจังหวัดปทุมธานี อยู่ในช่วงที่ 2 กำหนดให้เป็นแหล่งน้ำประเภทที่ 3

ตารางที่ 2 ดัชนีคุณภาพน้ำในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี ครั้งที่ 3 ปีงบประมาณ 2569

ดัชนีคุณภาพน้ำ	ร้อยละของตัวอย่างที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน*	บริเวณที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน
ออกซิเจนละลายน้ำ (DO)	0% (0/2)	- เป็นไปตามมาตรฐานทุกจุด
ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD)	0% (0/2)	- เป็นไปตามมาตรฐานทุกจุด
โคลิฟอร์มแบคทีเรียทั้งหมด (TCB)	0% (0/2)	- เป็นไปตามมาตรฐานทุกจุด
ฟีคอลโคลิฟอร์มแบคทีเรีย (FCB)	0% (0/2)	- เป็นไปตามมาตรฐานทุกจุด
แอมโมเนียในหน่วยไนโตรเจน (NH_3-N)	0% (0/2)	- เป็นไปตามมาตรฐานทุกจุด

ข้อเสนอแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำพื้นที่จังหวัดปทุมธานี

1. กำกับ ตรวจสอบ และบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ให้มีการระบายน้ำทิ้งเป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งที่กำหนด

2. การกำกับตรวจสอบน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรมและนิคมอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งและบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย

3. ศึกษาแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน/ศึกษาความเหมาะสมการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียเพิ่มเติมในพื้นที่

4. เสริมสร้างและสนับสนุนองค์ความรู้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดการน้ำเสียที่ต้นทาง

5. พัฒนาเครือข่ายเฝ้าระวังคุณภาพน้ำและติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษในชุมชนและชุมชนริมน้ำ